

Broj: 03.1-2.14-51/12-6
Sarajevo, 07.05.2012. godine

01.05.2012

01,02 - 50-19-604/12

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
- Kabinet sekretara Predstavničkog doma
- Kabinet sekretara Doma naroda
- Kabinet sekretara Zajedničke službe
- Informaciono-dokumentacioni centar

Predmet: Opći akti Komisije – dostava Izvještaja o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u 2011. godini.

U periodu od osnivanja Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika kao samostalne institucije Bosne i Hercegovine (2002. godine), nadležne službe Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH su zatražile odgovor na više poslaničkih pitanja koja su se odnosila na osnivanje, sastav, rad i projekte Komisije, te druga pitanja iz oblasti zaštite kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine.

S tim u vezi, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika donijela je, na 53. sjednici održanoj 26-28. marta 2012. godine, zaključak da se godišnji izvještaji o radu Komisije, osim Predsjedništvu i Vijeću ministara BiH, ubuduće dostavljaju i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, a u cilju objektivnog informisanja poslanika oba doma Parlamenta.

Shodno navedenom, u prilogu dostavljamo Izvještaj o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u 2011. godini.

S poštovanjem,

Izvršni funkcioner Komisije

Mirela Mulalic Handan

Prilog: kao u tekstu

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a

**IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OČUVANJE
NACIONALNIH SPOMENIKA U 2011. GODINI**

Sarajevo, mart 2012. godine

SADRŽAJ

1.	NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA	1
2.	PROVEDENE AKTIVNOSTI	1
2.1.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenicima.....	1
2.1.1.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine.....	2
2.1.2.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara za koja su podnesene peticije	2
2.1.3.	Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom.....	3
2.1.4.	Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju ili ukidaju.....	3
2.1.5.	Upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige	3
2.1.6.	Implementacija odluka Komisije – obilježavanje nacionalnih spomenika.....	4
2.1.7.	Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika	4
2.2.	Lista ugroženih spomenika	4
3.	PROJEKTI KOMISIJE	4
3.1.	Kandidirani projekti	5
3.2.	Projekti za koje su odobrena sredstva	5
3.2.1.	Projekat konzervacije i restauracije ulazne kapije i starih nadgrobnika na Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu	5
3.2.2.	Projekat rehabilitacije Aladža džamije u Foči	6
3.2.3.	Musafirhana u Fojnici / Jevrejsko groblje u Sarajevu.....	6
3.2.4.	Restauracija srpske pravoslavne crkve Sv. Vasilija Ostroškog i katoličke crkve Presvetog Trojstva u Blagaju kod Mostara.....	7
3.3.	Projekti lokalnog razvoja u sklopu Regionalnog programa za kulturno i prirodno naslijeđe u Jugoistočnoj Evropi Vijeća Evrope.....	7
3.4.	Projekat HEREIN	9
4.	KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO).....	9
4.1.	Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a	9
4.2.	Izvjštavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO).....	11
5.	SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8	13
5.1.	Učešće Komisije u radu stručnih timova entiteta i Brčko Distrikta.....	13
5.1.1.	Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj	13
5.1.2.	Koridor Vc	14
5.2.	Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8.....	15
5.3.	Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela.....	15
6.	JAVNOST RADA	15
6.1.	Odnosi s javnošću	15
6.2.	Podizanje svijesti o značaju naslijeđa	16
6.3.	Biblioteka i dokumentacioni centar	17
6.4.	Baza podataka o spomenicima.....	17
7.	ORGANIZACIJA KOMISIJE	18
7.1.	Sastav Komisije.....	18
7.2.	Sjednice Komisije	18

7.3.	Sekretarijat Komisije.....	18
7.4.	Interni akti Komisije	20
7.5.	Vanjski saradnici.....	20
7.6.	Stručna obuka saradnika	20
7.7.	Smještaj Komisije	20
8.	PROCJENA IZVRŠENJA BUDŽETA KOMISIJE	20
9.	ZAKLJUČCI	21

1. NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljem tekstu: Komisija) je institucija Bosne i Hercegovine uspostavljena na osnovu Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika koju je donijelo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21.12.2001. godine, a kojom su, u skladu sa odredbama Aneksa 8., utvrđeni osnovni principi i ciljevi djelovanja Komisije, te njeni primarni zadaci i ovlaštenja kao institucije Bosne i Hercegovine. Odluka je objavljena u «Službenom glasniku BiH» br. 1/02 i 10/02.

Na osnovu ovlaštenja iz Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH Komisija donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom («Službeni glasnik BiH» br. 33/02 i 15/03).

Na osnovu odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Komisija daje inicijativu za pokretanje postupka za zaključivanje međunarodnih ugovora, priprema prijedloge ugovora, učestvuje u prethodnim pregovorima radi zaključivanja međunarodnih ugovora na ekspertnom nivou, izvršava međunarodne ugovore, te obavlja druge poslove međunarodne saradnje u oblasti zaštite nacionalnih spomenika, koji se odnose naročito na:

- zastupanje interesa Bosne i Hercegovine u vezi sa potpisivanjem i provođenjem međunarodnih konvencija;
- rješavanje spornih pitanja od zajedničkog interesa za Bosnu i Hercegovinu i druge države odnosno međunarodne organizacije;
- odlučivanje o kandidaturi nacionalnih spomenika za upis na Listu svjetske baštine (UNESCO) i Listu 100 najugroženijih spomenika (WMW), i sl.;
- saradnju sa INTERPOL-om, drugim međunarodnim organizacijama i državama u slučajevima nestanka pokretnih nacionalnih spomenika;
- pitanja procedure za izvoz pokretnih nacionalnih spomenika i davanja garancija za njihovu zaštitu u slučaju privremenog izvoza;
- davanje koncesija stranim državljanima za istraživanja koja se odnose na nacionalne spomenike;
- osiguranje sredstava iz donacija za finansiranje rada Komisije i zaštitu nacionalnih spomenika;
- angažman stranih eksperata za potrebe Komisije.

2. PROVEDENE AKTIVNOSTI

2.1. Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenicima

Na osnovu ovlaštenja iz Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, Komisija donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom («Službeni glasnik BiH» br. 33/02 i 15/03).

Do kraja decembra 2011. godine Komisija je proglasila ukupno **654 dobra** nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine.

U 2011. godini Komisija je donijela **44 odluke** o proglašenju nacionalnim spomenicima. Odluke se objavljuju u «Službenom glasniku BiH».

Od ukupnog broja proglašenih dobara (654), 471 dobro nalazi se na području FBiH, 175 na području RS, a 8 na području Brčko Distrikta.

Prilog 1: Odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, donesene u 2011. godini;

2.1.1. **Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine**

Komisija po službenoj dužnosti (bez posebnog zahtjeva), donosi odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za svako pojedinačno dobro upisano na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 33/02). Na Privremenoj listi, koju je uspostavila Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u prethodnom sazivu, upisano je 777 spomenika. Do kraja 2011. godine Komisija je donijela konačne odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za ukupno **321 dobara sa Privremene liste**, odnosno **10 dobara** u toku 2011. godine.

Od ukupnog broja proglašenih dobara sa Privremene liste (321), 231 dobro nalazi se na području FBiH, 87 na području RS, a 3 na području Brčko Distrikta.

Prilog 2: Odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, donesene u 2011. godini;

2.1.2. **Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara za koja su podnesene peticije**

Postupak za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom pokreće se na osnovu peticije - prijedloga za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Peticije za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom podnose se Komisiji u skladu sa članom V Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Komisija je utvrdila jedinstvenu formu peticije prema vrsti dobra. Peticiju može podnijeti bilo koje pravno ili fizičko lice u Bosni i Hercegovini.

U toku 2011. godine Komisiji je upućeno 65 peticija, te 2.473 ostalih dopisa, zahtjeva i podnesaka (ukupno 2.538 akata) koji su rješavani u skladu sa ovlaštenjima Komisije utvrđenim zakonom i općim aktima Komisije.

Prilog 3: Lista peticija/prijedloga za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima, primljenih u 2011. godini

Komisija je do kraja 2011. godine proglasila ukupno **355 dobara** za koje su podnesene peticije nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine, odnosno **37 dobara** u toku 2011. godine. Neka dobra za koja je podnesena peticija vode se istovremeno i na Privremenoj listi nacionalnih spomenika, samostalno ili u sklopu neke graditeljske cjeline.

Prilog 4: Odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za dobra za koja su podnesene peticije, donesene u 2011. godini

Prema odredbama Aneksa 8, do donošenja konačne odluke o proglašenju nacionalnog spomenika, a najduže do godinu dana od podnošenja peticije, sve strane treba da se suzdrže od aktivnosti koje bi mogle da ugroze predloženo dobro, o čemu su obaviješteni svi nadležni organi i institucije na čijem se području nalaze predložena dobra.

S obzirom na veliki broj peticija, Komisija nije mogla da ispoštuje rok utvrđen u članu 39. stav 2. Poslovnika o radu Komisije, prema kojem peticija treba da bude riješena najkasnije u roku od godinu dana od dana njenog podnošenja. Postupak razmatranja peticija otežavala je i činjenica da uz veliki broj zahtjeva nije bila dostavljena potrebna dokumentacija o predloženom dobru (podaci o vlasništvu, lokaciji, sadašnjem stanju i dr.). Budući da je za pripremu svake pojedinačne odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom potrebno provesti iscrpno istraživanje postojeće arhivske, arhitektonske, historijske i druge građe o predloženom dobru, te s obzirom na to da bi ukidanje režima zaštite za pojedine spomenike moglo da prouzrokuje aktivnosti koje bi ga mogle uništiti, Komisija je na sjednicama održanim u 2011. godini donijela odluke o produženju režima zaštite iz člana V stav 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, koje su dostavljene

„Službenom glasniku BiH” radi objavljivanja. Režim zaštite produžava se do donošenja konačne odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika o proglašenju predloženog dobra nacionalnim spomenikom.

Prilog 5: Spisak kulturno-istorijskih dobara kojima je u 2011. godini produžen režim zaštite do donošenja konačne odluke Komisije

2.1.3. Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom

Za dobra koja ne ispunjavaju Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom, Komisija donosi odluku kojom se utvrđuje da predloženo dobro ne ispunjava te kriterije. Do kraja 2011. godine Komisija je donijela ukupno 123 odluka kojima se odbija peticija/prijedlog za proglašenje dobara o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine, odnosno **26 odluka u 2011. godini**. Od ukupnog broja negativnih odluka, (123), 102 odluke su za dobra koja se nalaze na području FBiH, 19 na području RS, a 2 na području Brčko Distrikta.

Isti postupak primjenjuje se i za nacionalne spomenike koji su uvršteni na Privremenu listu nacionalnih spomenika BiH, a Komisija utvrdi da ne ispunjavaju Kriterije, te donese konačnu odluku. „Negativne“ odluke se također objavljuju u «Službenom glasniku BiH».

Prilog 6: Odluke kojima se utvrđuje da dobro ne ispunjava kriterije o proglašenju nacionalnim spomenikom, donesene u 2011. godini

2.1.4. Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju, ispravljaju ili ukidaju

Odredbom člana 40.a. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika utvrđeno je da Komisija može odlučiti o izmjeni ili dopuni ranije donesene odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom ukoliko naknadno sazna za nove činjenice ili dobije podatke kojima nije raspolagala u momentu donošenja odluke. Izmjene i dopune odluke u navedenim slučajevima donose se na način i prema postupku propisanim za donošenje odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Komisija je do sada donijela 19 odluka o izmjenama ili dopunama odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, od toga 4 izmjene u 2011. godini. Sve odluke su objavljene u „Službenom glasniku BiH“.

Ukoliko se nakon objave odluka utvrdi da je u pripremi teksta za objavu napravljena tehnička greška, u Službenom glasniku je potrebno što prije objaviti odgovarajuću ispravku. Do sada je objavljeno ukupno 4 ispravke, odnosno **2 ispravke u 2011. godini**.

Komisija je u svom dosadašnjem radu donijela i jednu (1) odluku o ukidanju ranije donesene Odluke o proglašenju arheološkog područja – Praistorijsko gradinsko naselje na lokalitetu Gradina ispod Kuga, naselje Bjelave, opština Srebrenik, nacionalnim spomenikom BiH. Poslovníkom o radu Komisije nisu predviđeni slučajevi ukidanja odluka, pa je postupak proveden na osnovu Zakona o upravnom postupku BiH. Naime, tim zakonom utvrđeno je da postupak okončan rješenjem (odlukom) protiv koje nema redovnog pravnog lijeka može biti obnovljen ako se sazna za nove činjenice, koji bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja da su te činjenice bile poznate u ranijem postupku, te da nadležni organ može, na osnovu podataka pribavljenih u obnovljenom postupku, prijašnje rješenje (odluku) poništiti ili ukinuti.

Prilog 7: Odluke o izmjenama, dopunama i ispravkama odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom, donesene u 2011. godini

2.1.5. Upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige

Komisija je uputila zahtjev nadležnim općinskim sudovima za upis zabilježbe o nacionalnim spomenicima u zemljišne knjige (620 proglašanih nepokretnih spomenika), u

skladu sa entitetskim zakonima koji regulišu taj postupak. Zaključno sa 31.12.2011. godine, Komisiji je dostavljeno **284 rješenja** kojim se dozvoljava upis nacionalnih spomenika u zemljišne knjige, te **96 rješenja** kojima se odbija zahtjev za upis zabiježbe o nacionalnom spomeniku u ZK. Najčešći razlog za odbijanje zahtjeva za upis je što u odlukama nema katastarskih podataka po starom premjeru, bez kojih sudovi, shodno zakonu, ne mogu izvršiti upis u zemljišne knjige. Ostali zahtjevi za upis u ZK su u postupku (upućene su urgencije). Izvršena je analiza svih pojedinačnih slučajeva odbijanja zahtjeva za upis i na osnovu toga se kontinuirano preduzimaju potrebne aktivnosti na rješavanju problema upisa.

2.1.6. Implementacija odluka Komisije - obilježavanje nacionalnih spomenika

Komisija je uspostavila jedinstven sistem obilježavanja nacionalnih spomenika u Bosni i Hercegovini i do sada postavila informativne ploče za 325 spomenika.

U 2011. godini su izvršene aktivnosti na okončanju započetih projekata obilježavanja spomenika, u vidu izrade i postavljanja dizajniranih i tehnički obrađenih informativnih tabli. Na lokalitetima je postavljeno ukupno 37 informativnih tabli, a izrađeno je još 30 informativnih tabli.

Prilog 8: Spisak informativnih tabli

2.1.7. Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika

U 2011. godini Komisija je, na zahtjev Federalnog ministarstva prostornog uređenja i Službe iz Brčko Distrikta BiH, dala stručno mišljenje na projektnu dokumentaciju za izvođenje radova na 11 nacionalnih spomenika.

Prilog 9: Pregled stručnih mišljenja datih na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika u 2011. godini

2.2. Lista ugroženih spomenika

Komisija je uspostavila Listu ugroženih nacionalnih spomenika za koje je neophodno provesti hitne mjere zaštite da bi se spriječilo njihovo potpuno uništenje, a u cilju usmjeravanja pažnje svih odgovornih entitetskih i državnih tijela uprave, ali i mogućih donatora i investitora na one slučajeve nacionalnih spomenika kojima prijete nestanak ukoliko odmah ne budu poduzete neophodne aktivnosti za njihovo spašavanje.

Do kraja 2011. godine na Listi se nalazi 69 najugroženijih spomenika. Komisija je uspostavila sistem praćenja stanja i aktivnosti vezanih za ugrožene spomenike sa Liste, na osnovu utvrđenih indikatora. Na osnovu rezultata provedenog monitoringa, Komisija poduzima i predlaže aktivnosti nadležnim institucijama na otklanjanju i ublažavanju faktora koji ugrožavaju spomenik. Prema Zakonu o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika («Službene novine FBiH» br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07, «Službeni glasnik Republike Srpske» br. 9/02, 70/06 i 64/08 i «Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» br. 2/02 i 19/07), nacionalni spomenici imaju najviši stepen zaštite. Od vlada entiteta i nadležnih organa Komisija je zatražila da preduzmu sve neophodne mjere iz njihove nadležnosti s ciljem zaštite ugroženih spomenika. O stanju ugroženih spomenika i poduzetim aktivnostima Komisija redovno obavještava javnost putem konferencija za štampu.

Prilog 10: Lista ugroženih spomenika

3. PROJEKTI KOMISIJE

Za nacionalne spomenike koji se nalaze na Listi ugroženih spomenika i Prioritetnoj listi intervencija Vijeća Evrope (Projekat Integrisane rehabilitacije naslijeđa Regionalnog programa za jugoistočnu Evropu) Komisija se obratila zahtjevom za finansijsku podršku međunarodnim subjektima, kao i vlastima u Bosni i Hercegovini na svim nivoima. Aktivnosti

na ovim projektima provodi Komisija prema ugovorenim zahtjevima donatora, a u skladu sa zakonskim propisima u BiH.

3.1. Kandidirani projekti

Za sredstva Fonda ambasade SAD u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa za 2011/12. godinu kandidovani su sljedeći projekti:

- Umjetnička zbirka Terzić u Banjoj Luci – projekat istraživanja, inventarizacije, preventivne konzervacije i publikacije;
- Most na Žepi – izrada detaljnog projekta postojećeg stanja i hitni radovi konzervacije na mostu – I faza;
- Nekropola sa stećcima u Starim kućama, Donje Breške, općina Tuzla – metodološki pristup konzervaciji nekropole, konzervacija i izrada Plana održavanja.

Za sredstva IPA Adriatic Cross-border Cooperation Programme 2007-2013 preko Europa Inform Consulting srl, Rimini, Italija kandidovan je projekat restauracije mlinica na području Mostara, Blagaja i Stoca u oktobru 2011. godine.

Za sredstva vlade Republike Turske i Republike Slovenije u BiH za 2010/2011. godinu kandidovan je projekat restauracije Šeranića kuće u Banjoj Luci, ali sredstva će biti moguće osigurati tek nakon dobijanja pismenog dokaza od vlasnika da ustupaju prava na upotrebu objekta za javne namjene i saglasnosti Gradske uprave Banja Luke da otvori muzej i osigura njegov rad. Projekat hitnih mjera zaštite od poplava Šeranića kuće je kandidovan je i **za sredstva u okviru fonda Princa Claussa u Holandiji** u februaru i martu 2011. godine.

3.2. Projekti za koje su odobrena sredstva

3.2.1. Projekat konzervacije i restauracije ulazne kapije i starih nadgrobnika na Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu

U martu 2011. godine ambasada Savezne Republike Njemačke u BiH, na osnovu ugovora sa Komisijom, osigurala 9.779,15 KM za „Tenderski postupak i pripremu projektne dokumentacije za konstruktivnu sanaciju, restauraciju i konzervaciju glavne kapije na Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu“.

U postupku javnih nabavki izabran je Interprojekt d.o.o. Mostar koji je u avgustu dostavio Izvedbeni projekat za konstruktivnu sanaciju, restauraciju i konzervaciju glavne kapije Jevrejskog groblju Borak u Sarajevu. U oktobru 2011. godine ambasada Savezne Republike Njemačke u BiH, na osnovu ugovora sa Komisijom, osigurala dodatnih 44.984,09 KM za radove na kapiji Jevrejskog groblja.

Za revidovanje Misije G21 sklopljen Ugovor sa Institutom za materijale i konstrukcije Građevinskog fakulteta u Sarajevu u iznosu od 1.872,00 KM, a za reviziju Projekta za izvođenje radova konstruktivne sanacije, restauracije i konzervacije glavne kapije Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu sklopljen Ugovor sa Arhitekt doo Mostar, u iznosu od 900,00 KM.

Za izvođenje radova konstruktivne sanacije, restauracije i konzervacije glavne kapije na Jevrejskom groblju Borak sklopljen Ugovor sa Neimari doo Sarajevo, u iznosu od 44.987,48 KM.

U toku je izrada dopune projekta, tzv. Izvedbeni projekat detalja podupiranja i mogućnosti ispravljanja kapije, koju u saradnji sa firmom Neimari doo obavljaju Interprojekt i prof Langof.

Projekat konstruktivne sanacije, restauracije i konzervacije glavne kapije na Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu zajedno sa pratećom dokumentacijom (revizijama, komunalnim saglasnostima, saglasnosti Jevrejske opštine Sarajevo) dostavljen Federalnom ministarstvu prostornog uređenja radi izdavanja odobrenja za restauraciju.

3.2.2. Projekat rehabilitacije Aladža džamije u Foči

Iz sredstva Specijalnog fonda američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa za 2009/10. godini dobivena su sredstva za implementaciju projekta rehabilitacije Aladža džamije u Foči, u iznosu od 98.297,00 dolara. Ugovor broj: S-BK800-09-GR-147 (potpisan 15.09.2009.). Implementacija projekta je počela u decembru 2009 godine. Tokom 2010. godine, prema predviđenim aktivnostima podignuta drvena nadstrešnica, urađena istraživanja i dostavljen je elaborat za Geološko-geotehnička ispitivanja tla, Mineraloško-petrografska i fizičko-mehanička ispitivanja svih vrsta kamena iz postojećih fragmenata džamije te Mineraloško-petrografska i fizičko-mehanička ispitivanja kamena iz potencijalnih nalazišta sa kojih bi se obezbjedile neophodne količine za rehabilitaciju džamije, te je izvršeno snimanje postojećeg stanja temelja, na osnovu čega je dopunjen Predmjer Radova za sanaciju temelja.

Donator je zahtijevao promjenu planiranih aktivnosti izgradnje zidova džamije i zamjenu sa sljedećim aktivnostima:

- Izrada projektne dokumentacije konzervacije dekorativnih fragmenata,
- Organizovanje radionice za konzervaciju kamena i kamenorezačkog zanata,
- Organizovanje završne ceremonije vezane za prezentaciju projekta.

Rok za implementaciju projekta je produžen do 31.12. 2012. godine.

3.2.3. Musafirhana u Fojnici / Jevrejsko groblje u Sarajevu

Projekat se finansira iz Specijalnog fonda američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa (Ugovor broj S-BK800-10-GR-142 FOJNICA i Amandman na Ugovor broj S-BK800-11-GR-142-A003 JEVREJSKO). Vrijednost ugovora je 49.135,00 \$.

Aktivnosti projekta Musafirhane u Fojnici su uključivale konstruktivnu sanaciju objekta, konzervaciju i restauraciju, te sprovedba kampanje Moja BiH - moje naslijeđe u općini Fojnica.

Realizovane aktivnosti od potpisivanja ugovora do 31.12.2011. godine u:

- Ugovor za realizaciju projekta "Restauracija Musafirhane (Salihagića kuće) u Fojnici" je potpisan 2. septembra 2010. godine.
- U periodu od apliciranja projekta do potpisivanja ugovora desile su se određene promjene na objektu koje su direktno uticale na tok implementacije projekta. Objekat je u međuvremenu promijenio vlasnika. Novi vlasnik, „Kara drvo“ d.o.o. je izveo većinu aktivnosti koje su bile predviđene projektom Komisije. Stoga je, u saradnji sa vlasnikom i Zavodom za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta, dogovorena izmjena projektnih aktivnosti.
- Zahtjev za izmjenama u projektu, realokacijom sredstava unutar planiranog budžeta i produženjem trajanja projekta, upućen je Ambasadi SAD-a 27. januara 2011. godine a odobren je 8. marta 2011. godine, kada je potpisan Amandman na ugovor.
- Komisija je pripremila i Sporazum o saradnji na implementaciji projekta koji je vlasnik objekta, i pored prethodno iznijetog pozitivnog stava i učešća u izmjenama projektnih aktivnosti, odbio potpisati.
- U dogovoru sa Ambasadam SAD a nakon odbijanja vlasnika da potpiše Sporazum, sredstva planirana za Musafirhanu su prebačena na drugi projekat – konzervacija nadgrobnika na Jevrejskom groblju u Sarajevu.

Aktivnosti projekta Jevrejskog groblja u Sarajevu uključuju konzervaciju nadgrobnika i kampanju Moja BiH - moje naslijeđe u široj regiji Sarajeva.

Očekivani završetak projekta: 30. septembar 2012. godine

3.2.4. Restauracija srpske pravoslavne crkve Sv. Vasilija Ostroškog i katoličke crkve Presvetog Trojstva u Blagaju kod Mostara

Projekat se finansira iz Specijalnog fonda američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa (Ugovor broj S-BK800-11-GR-166 OSTROG AND BLAGAJ potpisan 01.09.2011 i Amandman na Ugovor broj S-BK800-11-GR-166-A001, potpisan 29.11.2011.). Vrijednost ugovora je 70.500,00 \$.

Aktivnosti projekta uključuju konzervaciju objekta pravoslavne crkve, konzervatorske radove na fasadama objekta katoličke crkve i kampanju Moja BiH - moje naslijeđe u širem području Blagaja.

Očekivani završetak projekta: 30. septembar 2012. godine

3.3. Projekti lokalnog razvoja u sklopu Regionalnog programa za kulturno i prirodno naslijeđe u Jugoistočnoj Evropi Vijeća Evrope

Politička faza

Aktivnosti:

- Sastanak sa gospođom Biljanom Čamur, saradnicom za kulturu u Ministarstvu civilnih poslova, održan je 17. juna u Sarajevu. Koordinator projekta izložio je poteškoće na koje se nailazilo u implementaciji projekta u 2010. i 2011. godini. Gospođa Čamur izrazila je zanimanje za projekt kao i dobru volju Ministarstva da se aktivnije uključi u implementaciju projekta;
- Koordinator projekta održao je sastanak sa gospodinom Sredojem Novićem, ministrom civilnih poslova, 22. novembra u Sarajevu. Ministar je pružio garancije da će intervenirati i mobilizirati partnere na nivou Republike Srpske koji su potpisali Memorandum o razumijevanju u cilju ponovnog uspostavljanja interministarske komisije.

Učinci:

- Jači interes Ministarstva civilnih poslova za aktivniju ulogu u okviru LDPP-a;
- Ministarstvo civilnih poslova bi moglo poduzeti različite korake u cilju prikupljanja političke podrške. Rezultati razgovora vođenih između ministra civilnih poslova i potpisnika Memoranduma o razumijevanju mogli bi biti od pomoći kad je u pitanju ubjeđivanje partnera za aktivniji angažman.

Upravljanje

Aktivnosti:

- Strukture upravljanja uspostavljene u maju (Imenovan projekt menadžer – direktor jedinice za implementaciju projekta);
- Koordinator projekta učestvovao je na 10. Koordinacijskom sastanku održanom u Veneciji od 28. do 29. septembra 2011. godine.

Učinci:

- Uloga Jedinice za implementaciju projekta je aktivna i plodonosna. Povećan je opseg aktivnosti Jedinice za implementaciju projekta, a njena uloga i utjecaj su osnaženi;
- Sastanak u Veneciji rezultirao je sa 4 glavna zaključka:
 - Koordinator projekta zajedno sa projekt menadžerom treba se pobrinuti za ispunjenje odgovarajućih obaveza i perspektiva kako bi se političke vlasti uvjerile da pruže svoju podršku uspjehu ovog pilot projekta;
 - Projektom se mora postići ritam kojim je moguće upravljati;
 - Projektom se moraju ostvariti konkretni rezultati koji se mogu saopštiti;
 - Koordinator projekta zajedno sa projekt menadžerom treba pokušati uspostaviti sinergije između lokalnih, nacionalnih i internacionalnih partnera.

Prikupljanje sredstava

Aktivnost

- Završeni su postupci za provedbu finansijske podrške Vijeća Evrope za izradu brošure za pilot teritoriju Donja Dolina-Bardača.

Učinak

- Finansijska podrška Vijeća Evrope za pripremu i izradu brošure ojačala je ne samo LDPP budžet u Bosni i Hercegovini, nego i svijest o međunarodnoj dimenziji projekta.

Komunikacija

Aktivnosti

- U okviru rada Umjetničke kolonije Bardača održan je kurs crtnja i slikanja za talentiranu djecu iz osnovne i srednje škole u Srpcu. Koordinator projekta zajedno sa projekt menadžerom predstavio je vrijednost prirodne i kulturne baštine pilot teritorije "Arheološko prirodni park Donja Dolina Bardača", kao i osnovnu ideju pilot projekta. Za vrijeme rada Kolonije, umjetnici učesnici Kolonije skrenuli su pažnju polaznika kursa na osnovne vrijednosti pilot teritorije, kao i na osnovne elemente projekta – uspostaviti zgusnut i semantički kompleksan karakter. Crteži talentirane djece nastali za vrijeme kursa izloženi su na ceremoniji zatvaranja Umjetničke kolonije. Neki od njih poslužit će kao polazište prilikom izrade logotipa projekta;
- 11. jula 2011. godine, u Srpcu je na ceremoniji zatvaranja Umjetničke kolonije održane na jezeru Bardača od 2. do 11. jula, projekt menadžer izložio osnovnu ideju, metodologiju i ciljeve Pilot projekta lokalnog razvoja "Arheološko prirodni park Donja Dolina Bardača". Posjetiocima su predstavljene vrijednosti kulturne i prirodne baštine pilot teritorije kao i njeni drugi potencijali u smislu održivog razvoja;
- Sve postojeće inicijative koje se provode na pilot teritoriji (iz oblasti kulture, ekologije, turizma, ekonomije i sporta) ustanovio je i posvjedočio projekt menadžer. Za svaku od njih dodat je kratki opis uz definiciju glavnih ciljeva i rezultata;
- Spisak stručnjaka iz raznih oblasti (arheologija, ekonomija, poljoprivreda, upravljanje, turizam, saobraćaj, nevladine organizacije i pitanja mladih) angažovanih na datoj pilot teritoriji izradio je projekt menadžer;
- Stručnjaci iz raznih oblasti angažovani su na izradi teksta za LDPP brošuru. Shodno tome, prikupljen je veliki broj materijala vezanih za pilot teritoriju, koji će se (u skraćenoj verziji) koristiti za brošuru i letke. U budućnosti će se ovi tekstovi objavljivati u cjelini kao studija o pilot teritoriji;
- Projekt menadžer počinje raditi na Internet stranici Pilot projekta lokalnog razvoja. Centar civilnih inicijativa u partnerstvu sa Inicijativom za lokalni razvoj (LIR) i nevladinom organizacijom Milenijum iz Srpca u okviru projekta "Bardača / D.Dolina – zaštićeno područje " izradio je Internet stranicu koja je bila aktivna u periodu april 2008. – april 2009. Aktiviranjem prethodno navedene Internet stranice i dodavanjem konkretnih informacija vezanih za LDPP, bila bi stvorena nova Internet stranica pilot projekta uz minimalna finansijska ulaganja;
- Na osnovu dječijih crteža nastalih u okviru rada Umjetničke kolonije Bardača, logotip za LDPP za Bosnu i Hercegovinu izradio je profesionalni dizajner.

Učinci

- Spisak postojećih inicijativa provedenih na pilot teritoriji pomoći će da se ustanovi potencijalna lokalna podrška i da se mobiliziraju akteri sa lokalnog nivoa;
- Mapiranje stručnih resursa na pilot teritoriji urađeno je da bi se predložila strategija za njihovo umrežavanje u perspektivi i u okviru potreba projekta;

- Pilot aktivnost se koristi kao sredstvo da se prenesu informacije o projektu;
- Aktivnosti u vezi sa logotipom Arheološko prirodnog parka Donja Dolina Bardača odnose se na promociju projekta – da bi se proces učinio što vidljivijim;
- Podignut je nivo javne svijesti – komunikacijski alati izrađeni su na datoj teritoriji, korištenjem njenih potencijala.

3.4. Projekat HEREIN

U toku 2011. godine izvršene su slijedeće aktivnosti:

- U martu mjesecu dostavljen prijedlog HEREIN 2 izvještaja na usvajanje.
- U periodu 09. – 10.06.2011. godine održana je obuka HEREIN nacionalnih koordinatora za unos podataka za HEREIN 3 bazu podataka u organizaciji Vijeća Evrope.
- U periodu 19. – 20.12.2011. godine održan je 10. sastanak HEREIN nacionalnih koordinatora u Strasbourgu, Francuska. Sastanku su prisustvovali nacionalni koordinatori HEREIN mreže i Tezaurusa, predstavnici Vijeća Evrope, te eksperti. Dvodnevni sastanak je organizovan uz pomoć Vijeća Evrope.
- Izvršen je unos informacija u HEREIN 3 bazu podataka, a dosadašnji rad je dobio pozitivnu ocjenu Vijeća Evrope (e-mail dana 30.09.2011. god). Zaključno sa 31.12.2011. godine popunjeno je cca.70% HEREIN 3 baze podataka. Unos i ažuriranje informacija je “on-going process” što zahtjeva kontinuiran rad na projektu.

4. KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKJE BAŠTINE (UNESCO)

4.1. Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a

U toku 2011. godine izvršene su slijedeće aktivnosti:

- U periodu 10.-11.02.2011. godine u Beogradu, održan je treći sastanak članova administrativnog tijela i koordinatora za implementaciju zajedničkog projekta „Nominacija stećaka – srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika – za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a“.
- Nakon usvajanja teksta Tentativne liste od strane Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika i Državne komisije za saradnju BiH sa UNESCO-m, na Tentativnu listu svjetske baštine upisani su stećci – srednjovjekovni nadgrobnici, što uključuje 22 nekropole sa stećcima:
 1. NEKROPOLA SA STEĆCIMA RADIMLJA-Stolac, FBiH
 2. NEKROPOLA SA STEĆCIMA BISKUP- Konjic, FBiH
 3. NEKROPOLA SA STEĆCIMA KALUFI Nevesinje, RS,
 4. NEKROPOLA SA STEĆCIMA BORAK (HAN STJENIČKI PLATO) SELO BURATI-Rogatica, RS,
 5. NEKROPOLA SA STEĆCIMA MACULJE-Novi Travnik, FBiH
 6. NEKROPOLA SA STEĆCIMA DUGO POLJE – Jablanica, FBiH
 7. NEKROPOLA SA STEĆCIMA GVOZNO-Kalinovik, RS,
 8. NEKROPOLA SA STEĆCIMA GREBNICE-BUNČIĆI U SELU RADMILOVIĆA DUBRAVA – Bileća, RS,
 9. NEKROPOLA SA STEĆCIMA BIJAČA – Ljubuški, FBiH
 10. NEKROPOLA SA STEĆCIMA U OLOVCIMA KOD KLADNJA – Kladanj, FBiH
 11. NEKROPOLA SA STEĆCIMA NA LOKALITETU MRAMOR U MUSIĆIMA, Olovo, FBiH

12. NEKROPOLA SA STEĆCIMA U STARIM KUĆAMA, DONJE BREŠKE, Tuzla, FBiH
 13. NEKROPOLA SA STEĆCIMA KUČARIN – DONJE POLJE KOD SELA ŽILIĆI, Goražde, FBiH
 14. NEKROPOLA SA STEĆCIMA BOLJUNI, Stolac, FBiH
 15. NEKROPOLA SA STECCIMA UMOLJANI, Trnovo, FBiH
 16. NEKROPOLE SA STEĆCIMA u LUBURIĆA POLJU, Sokolac, RS
 17. NEKROPOLA SA STEĆCIMA POTKUK U BITUNJI, Berkovići, RS
 18. NEKROPOLA SA STEĆCIMA MRAMORJE U SELU BUĐ, Pale, RS
 19. NEKROPOLA SA STEĆCIMA U SELU BEČANI, Šekovići, RS
 20. NEKROPOLA SA STEĆCIMA NA LOKALITETU MRAMOR (CRKVINA) U VRBICI, Foča, RS
 21. NEKROPOLA SA STEĆCIMA ČENGIĆA BARA, Kalinovik, RS
 22. NEKROPOLE SA STEĆCIMA – RAVANJSKA VRATA, Kupres, FBiH.
- Dubravko Lovrenović, koordinator izrade Nominacijskog dosjea, je izradio prijedlog sadržaja nominacijskog dosjea sa preliminarnim troškovnikom.
 - Mirela Mulalić Handan, koordinator izrade Plana upravljanja, je uradila prijedlog sadržaja, aktivnosti, profila stručnjaka za tim i budžeta za izradu Plana upravljanja..
 - Dana 12.07.2011. godine održan sastanak na temu utvrđivanja načina finansiranja Projekta, a na kojem su prisustvovali predstavnici Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, Ministarstva civilnih poslova, Zavoda za zaštitu spomenika pri Federalnom ministarstvu kulture i sporta i Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS.
 - Dana 27.09.2011. godine održan je sastanak predstavnika Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, Ministarstva civilnih poslova, Federalnog ministarstva kulture i sporta, Ministarstva prosvjete i kulture RS, Zavoda za zaštitu spomenika pri Federalnom ministarstvu kulture i sporta i Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS. Sastanak iniciran od strane Ministarstva civilnih poslova.
 - Dana 30.09.2011. godine održan sastanak predstavnika Komsije za očuvanje nacionalnih spomenika i Zavoda za zaštitu spomenika FBiH, a na temu usaglašavanja metodologije snimanja i dokumentiranja nekropola sa stećcima. Sastanku nisu prisustvovali predstavnici Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS
 - Dana 03.10.2011. godine u Zagrebu, održan je četvrti sastanak članova administrativnog tijela i koordinatora za implementaciju zajedničkog projekta „Nominacija stećaka – srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika – za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a“.
 - Dana 10.11.2011. godine održan sastanak na kojem su prisustvovali predstavnici Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, Ministarstva civilnih poslova, Zavoda za zaštitu spomenika pri Federalnom ministarstvu kulture i sporta i Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS. Tema sastanka je bila izrada Plana upravljanja. Zavodi su imenovali po jednog stručnjaka za konzervaciju a koji će učestvovati u izradi Plana.
 - Dana 12.12.2011. godine održan sastanak na kojem su prisustvovali predstavnici Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, Ministarstva civilnih poslova, Zavoda za zaštitu spomenika pri Federalnom ministarstvu kulture i sporta i Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS. Na sastanku su prezentirane do sada završene aktivnosti – dizajnirani i popunjeni

anketni listovi vezani za nekropole, kao i popunjeni Planovi upravljanja u dijelu koji se odnosi na konzervaciju, a na osnovi odluka Komisije i materijala spremijenih tom prilikom.

- Dana 28.12.2011. godine održan sastanak na kojem su prisustvovali predstavnici Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, Ministarstva civilnih poslova, Zavoda za zaštitu spomenika pri Federalnom ministarstvu kulture i sporta i Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS. Na sastanku su prezentirane dosadašnje završene aktivnosti shodno tačkama 4. (opis i postojeće stanje), 5. (konzervacija) i 8. (zaštita i mjere implementacije) Plana upravljanja.
- Koordinator za izradu nominacije i plana upravljanja su prezentirali završene aktivnosti na dva sastanka Državne komisije za saradnju BiH sa UNESCO-om (12.04.2011. i 21.12.2011. godine).

Prilog 11: Tentativna lista za BiH

4.2. Izvještavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)

Predstavnik Komisije, Alisa Marjanović, je nacionalni koordinator za BiH prema UNESCO-u, na osnovu nominacije Ministarstva vanjskih poslova BiH i imenovanja od strane UNESCO-a. Komisija je izradila **Periodični izvještaj Section I**, za svjetsku kulturnu i prirodnu baštinu UNESCO-a. Izvještaj je direktno unesen na web-stranicu UNESCO-a i prosljeđen Glavnom uredu UNESCO-a u Parizu 31.12.2004. godine. Izrada izvještaja bio je uslov za uključivanje BiH u regionalne programe UNESCO-a u narednih 8 godina.

U skladu sa obavezama proizašlim iz Konvencije o zaštiti svjetske baštine, nacionalni koordinator za BiH stalno prati stanje spomenika upisanih na Listu svjetske baštine i dužan je da jednom godišnje, do 01. februara tekuće godine, prosljedi Centru za svjetsku baštinu izvještaj o stanju konzervacije svjetskog naslijeđa u BiH.

Područje Stari most i Stari grad Mostar je uvršteno na UNESCO-vu Listu svjetske baštine na 29. sjednici Komiteta UNESCO-a, koja je održana u Durbanu jula 2005. godine i od tada se dostavlja izvještaj Centru za svjetsku baštinu o stanju konzervacije tog dobra. Alisa Marjanović je posljednji izvještaj, na zahtjev Predsjedništva BiH, pripremila i prosljedila Centru za svjetsku baštinu 30. januara 2010. godine. Vlasnik hotela "Ruža" izradio je detaljnu tehničku dokumentaciju na osnovi smjernica stručnjaka datih u izvještaju „*Mission to Mostar, Bosnia and Herzegovina, 11-18 October 2008*“. Novi projekat hotela "Ruža" sadržavao je izvještaj, nacрте za redizajn fasada hotela "Ruža" predloženih od strane stručnjaka ICCROM-a i ICOMOS-a, arhitektonske nacрте u razmjeri 1:200 i 3D prikaze hotela. Komplet tehnička dokumentacija novog hotela "Ruža", kao aneks izvještaja, u printanoj i elektronskoj formi, dostavljeni su Centru za svjetsku baštinu. Novi arhitektonski projekat hotela "Ruža" urađen je u skladu sa Odlukama Komiteta (Odluka 33 COM 7B.95 i Odluka 34 COM 7B.80) tako da su u potpunosti ispoštovane sve smjernice navedene u izvještaju misije eksperata ICCROM-a i ICOMOS-a pod nazivom „*Mission to Mostar, Bosnia and Herzegovina, 11-18 October 2008*“. Na 35. sjednici Komiteta koja je održana u Parizu u periodu od 19. do 29. juna 2011. godine donešena je Odluka 35 COM 7B.86 koja u cijelosti glasi:

1. Razmotrivši Dokument WHC-11/35.COM/7B.80,
2. Podsjećajući na Odluku 34 COM 7B.80, usvojenu na 34. sjednici (Brasilia, 2010.),
3. Podsjećajući također na rezultate i preporuke ICOMOS misije iz 2006. godine, reaktivne monitoring misije UNESCO/ICOMOS iz 2007. i ekspertne misije ICCROM/ICOMOS iz 2008.godine,
4. Primjećuje da je država potpisnica uvela stalne aktivnosti praćenja konstrukcijske stabilnosti mosta,

5. Primjećuje također da izmijenjena konstrukcija Hotela Ruža odgovara odluci Komiteta za svjetsku baštinu usvojenoj na njegovoj 34. sjednici (Brasilia, 2010.) i traži od države potpisnice da dostavi Centru za svjetsku baštinu konačnu dokumentaciju za Hotel Ruža po završetku gradnje, da osigura da izgrađeni hotel bude u skladu sa Odlukom Komiteta za svjetsku baštinu,
 6. Također traži od države stranke da dostavi Centru za svjetsku baštinu do 1. februara 2013. Izvještaj o stanju konzervacije dobra, a naročito o situaciji u vezi s monitoringom konstrukcije i gradnjom hotela Ruža.
- Građevinski radovi na hotelu Ruža po revidiranom projektu još nisu početi.

Rezultati monitoringa na Starom mostu za 2011 godinu:

U oktobru 2011. godine, od strane Agencije „Stari grad“ izvršeno je očitavanje mjernih jedinica koje su u funkciji sa sistema za monitoring Starog mosta. Stručnjaci u TÜV-LGA (IGA-Plan) su obradili očitane podatke i rezultati te obrade vidljivi su u grafičkom prilogu. Usporedbom priloženih rezultata sa podacima iz prethodnih godina, sljedeći su zaključci:

1. Rezultati deformacija spojnica zida za period od oktobra 2010 do novembra.2011. su svi ispod 1 mm i zategnuti su. Podaci za period od maja 2008. do maja 2010. su svi pritisnuti i idu i do preko 13 mm. Ovo pokazuje da za ovaj prvo navedeni period (sadašnji) imamo znatno povoljnije ponašanje mosta.
2. Kao dugoročna obaveza praćenje stanja sa prslinama na luku mosta i potreba stručne ekspertize o uzroku nastanka novih i širenju postojećih, odnosno utvrđivanje u kojoj mjeri su prsline rezultat stalnih manjih potresa ili slijeganja oslonaca a koliko rezultat ekstremnih razlika u vanjskoj i temperaturi unutar konstrukcije mosta posebno tokom ljetnih mjeseci. Nakon takve ekspertize mogli bi se donijeti zaključci o eventualnoj potrebi sanacionih intervencija u koliko bi iste bile potrebne.

Prilog 12: Izvještaj o radu Agencije „Stari grad“ za 2011. godinu sa grafičkim prilogom monitoringa na Starom mostu

Most Mehmed-paše Sokolovića

U toku 2011. godine izvršene su sljedeće aktivnosti:

- Dana 20.05.2011. godine Opština Višegrad dostavila dopis za imenovanjem članova Komisije za Most Mehmed-paše Sokolovića nakon što su dosadašnjim članovima istekli mandati od tri godine (Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, Vlada RS, Ministarstvo kulture i prosvjete RS, Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS). Dosadašnji članovi Komisije za Most Mehmed-paše Sokolovića su:
 1. Irena Soldat Vujanović (Ministarstvo kulture i prosvjete RS), predsjedavajuća
 2. Amra Hadžimuhamedović (Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika), član
 3. Maida Ibrišagić Hrستیć (Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS), član
 4. Milijana Okilj (Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS), član
 5. Mirko Ostojić (Hidroelektrane na Drini, Višegrad), član
 6. Dragan Mojević (Opština Višegrad), tehnički sekretar.
- Dana 01.08.2011. godine održan sastanak predstavnika TIKA-e i Opštine Višegrad u Višegradu, a vezano za restauraciju mosta Mehmed-paše Sokolovića.

- Dana 04.08.2011. godine „Hidroelektrane na Drini“, Višegrad dostavili zahtjev Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika za izdavanje mišljenja na idejni projekat upravne zgrade iste kompanije.
- Nakon uklanjanja objekta stare zgrade Gimnazije i poslovnih prostora ispred, izvršeno je arheološko istraživanje lokaliteta od strane Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS.
- Dana 05.10.2011. godine održan sastanak predstavnika TIKA-e, Direkcije za ceste Republike Turske, Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika i Opštine Višegrad u Višegradu, a vezano za razmatranje aktivnosti na projektu restauracije mosta Mehmed-paše Sokolovića.
- Dana 12.10.2011. godine upućen dopis Opštini Višegrad vezano za imenovanje člana Komisije za Most Mehmed-paše Sokolovića, u kojem Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika predlaže za člana Tarika Jazvina, saradnika Komisije za praćenje implementacije Konvencije o zaštiti svjetske baštine.
- Dana 17.10.2011. godine upućen dopis članovima Stručnog žirija za odabir idejnog rješenja upravne zgrade „HE na Drini“, Višegrad u kojem se traži stručno mišljenje na idejni projekat upravne zgrade, izrađen od strane „MIT-ARH“ d.o.o. arhitektonski studio Beograd.
- Skupština Opštine Višegrad je 31.10.2011. godine donijela Odluku o imenovanju članova Komisije za Most Mehmed-paše Sokolovića za period od četiri godine. Članovi su:
 1. Milijana Okilj (Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS), predsjednik
 2. Jelena Savić (Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa RS), član
 3. Tarik Jazvin (Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika), član
 4. Vinko Droca (zamjenik načelnika opštine Višegrad), član
 5. Mirko Ostojić (Z.P. „Hidroelektrane na Drini“, Višegrad), članPoslove tehničkog koordinatora Komisije za Most Mehmed-paše Sokolovića obavljaće Dragan Mojević, zaposlen u Administrativnoj službi opštine Višegrad na radnom mjestu koordinatora Komisije za Most.

5. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika je od svog uspostavljanja kao nezavisne institucije BiH ostvarila veoma dobru saradnju sa OHR-om na implementaciji Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

U toku 2011. godine Komisija je, u skladu sa svojim ovlaštenjima, nastavila ranije uspostavljenu saradnju sa nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta, Distrikta Brčko, gradova, kantona i općina o pitanjima značajnim za rad Komisije, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kojim je, između ostalog, propisana obavezna saradnja organa i institucija na svim nivoima vlasti sa Komisijom.

5.1. Učešće Komisije u radu stručnih timova entiteta i Brčko Distrikta

5.1.1. Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj

Rješenjem Federalnog ministarstva prostornog uređenja, broj: 02-23-1-1187/10-1, od 16.09.2010. godine, formiran je Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja

Počitelj za period od 2008. do 2018. godine, sa osnovnim zadatkom praćenja pripreme i izrade Regulacionog plana „Historijske gradske jezgre Počitelj“ za period 2008. do 2018. godine.

Za rad u Savjetu Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj za period od 2008. do 2018. godine ispred Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika je imenovana Orjana Lenasi, saradnik za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

Komisija je na svojoj 51. sjednici, održanoj od 6. do 9. septembra 2011. godine, razmatrala Izvještaj predstavnika Komisije u radu Savjeta regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj za period od 2008. do 2018. godine i donijela sljedeće zaključke;

- Komisija smatra da nositelji izrade regulacionog plana u dosadašnjem radu nisu uvažavali primjedbe Komisije koje se odnose na usaglašenost sa Odlukom Komisije o proglašenju historijskog gradskog područja Počitelja nacionalnim spomenikom, uključujući i dio koji se odnosi na granice obuhvata Počitelja;
- S obzirom da se Počitelj nalazi na Tentativnoj listi svjetske baštine Komisija će podsjetiti Federalno ministarstvo prostornog uređenja, koje je nositelj pripreme plana, da su odluke Komisije konačne i obavezujuće i da se planovi prostornog uređenja koji nisu u skladu sa odredbama odluke automatski ne primjenjuju u onom dijelu u kome su u suprotnosti sa odlukom.

5.1.2. Koridor Vc

Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 2/06, 72/07, 32/08) i Odlukom o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine - Autocesta na koridoru Vc, Federalno ministarstvo prostornog uređenja je zaduženo za izradu ovog Prostornog plana i na osnovu navedenih propisa Federalni ministar prostornog uređenja je imenovao članove Savjeta Prostornog plana područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju Bosne.

U radu **Savjeta za izradu regulacionog plana koridora Vc** učestvovao je kao predstavnik Komisije Mirzah Fočo, pomoćnik izvršnog funkcionera za naslijeđe u Sekretarijatu Komisije.

Nakon dostavljenog finalnog izvještaja Savjeta Vlada FBiH je usvojila trasu koridora Vc koju je predložio Savjet.

Dana 23.05.2011. godine 14:00 u "Domu kulture" Blagaj održana je javna prezentacija "Elaborata o hidrogeološkim karakteristikama terena dijela autoceste na koridoru Vc na lokalitetu Blagaja" i multikriterijska analiza varijantnih rješenja dijelu trase na mikrolokalitetu Blagaja.

Dana 12.07.2011. godine Federalno ministarstvo je dostavilo Prednacrt prostornog plana u digitalnoj formi.

Dana 14.07.2011. godine održana je 6. radna sjednica Savjeta prostornog plana u prostorijama Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

Komisija je na svojoj 51. sjednici, održanoj od 6. do 9. septembra 2011. godine, razmatrala Izvještaj predstavnika Komisije u radu Savjeta regulacionog plana područja posebnih obilježja od značaja za FBiH "Autocesta na koridoru Vc" i zaključila da podržava predložena rješenja sjeverne varijante mosta kod Počitelja i alternativno rješenje kod Blagaja, koje je utvrđeno multikriterijskom analizom tima imenovanog od strane Vlade FBiH.

Dana 09.11.2011. godine u Mostaru je održana javna rasprava na temu "Nacrt Prostornog plana područja posebnih obilježja od značaja za FBiH Autocesta na koridoru Vc".

5.2. Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8.

U toku 2011. godine realizirani su brojni sastanci Komisije sa predstavnicima nadležnih organa na svim nivoima državne vlasti, predstavnicima institucija nadležnih za zaštitu kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine, predstavnicima vjerskih zajednica, međunarodnih organizacija i drugih institucija i pojedinaca s ciljem uspostavljanja ili unapređenja saradnje Komisije sa navedenim subjektima u postupku donošenja i implementacije odluka Komisije, osiguravanja sredstava za provođenje mjera zaštite nacionalnih spomenika u entitetskim budžetima i sredstava za rad Komisije, te rješavanja problema koji su usporavali i otežavali implementaciju Aneksa 8. i Zakona o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

Prilog 13: Pregled sastanaka predstavnika Komisije sa nadležnim institucijama i pojedincima na sprovođenju Aneksa 8. u 2011. godini

5.3. Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela

U toku 2011. godine, u skladu sa svojim ovlaštenjima, Komisija je zastupala interese Bosne i Hercegovine u međunarodnim tijelima i učestvovanjem na konferencijama i drugim međunarodnim skupovima u vezi sa oblašću zaštite naslijeđa.

Prilog 14: Pregled sastanaka predstavnika Komisije u sklopu međunarodne saradnje u 2011. godini

6. JAVNOST RADA

6.1. Odnosi s javnošću

U skladu sa reformom javne uprave u Bosni i Hercegovini, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, kao državna institucija dužna je uspostaviti sistem strateškog komuniciranja, kako bi se otklonili eventualni uzroci netransparentnosti u radu. U skladu sa planom rada i poslovanja, Komisija izvještava javnost o svom radu, donesenim odlukama, zaključcima i stavovima. Javnost rada Komisije ostvaruje se putem konferencija za medije, objavljivanjem odluka u službenim glasilima BiH i entiteta na čijem području se nalazi nacionalni spomenik, te objavljivanjem akata i informacija o radu Komisije na službenoj web-stranici Komisije.

Tokom 2011. godine, proces odnosa s javnošću uključivao je osnovne aktivnosti:

1. Odnosi s medijima (reaktivo i proaktivno obavještanje medija - saopštenja, pozivi, izjave, prilozi i sl.)
2. Konferencije za medije u sklopu sjednica Komisije
održane 3 konferencije za medije kojima je prisustvovala većina medijskih kuća u BiH i na kojima su članovi Komisije, pored informacija o nadležnostima i načinu rada Komisije, informirali medije i o pozitivnim i negativnim odlukama o proglašenju nacionalnih spomenika BiH, ugroženim spomenicima, odlukama o produžetku režima zaštite određenih dobara, te drugim zaključcima sa sjednica,
3. Praćenje i analiza medijskog izvještavanja (*press clipping*)
analiza zastupljenosti rada Komisije u određenim pisanim i elektronskim medijima, pokazuje da od ukupnih 1.853 medijskih objava iz domena kulture općenito, rad Komisije obuhvata 13% (245 objava). Drugi mediji koji nisu definirani ugovorom za praćenje, također izvještavaju o radu Komisije, što znači da rad Komisije i rezultati obuhvataju više medijskog prostora.
4. Postupanje po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini
dva zahtjeva su riješena pozitivno te su tražene informacije dostavljene u cjelosti,
5. Objavljivanje informacija na službenoj web-stranici Komisije (www.kons.gov.ba),
Web-stranica Komisije pruža informacije koje se odnose na:

- organizaciju i rad Komisije (zakonski okvir, interni akti Komisije, podaci o članovima Komisije i Sekretarijatu),
- informacije o nacionalnim spomenicima (odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima sa obrazloženjem i fotografijama, lista peticija, podaci i fotografije o naslijeđu u opasnosti i radovima na zaštiti spomenika i dr.),
- aktivnosti Komisije (sjednice, posjete općinama, saradnja sa nadležnim organima i institucijama, saopćenja za štampu, aktuelnosti i dr.),
- servisne informacije (konkursi, tenderi i dr.).

Na web stranicu se kontinuirano vrši unošenje podataka vezanih za rad Komisije.

6. Objavljivanje odluka u službenim glasnicima,
u «Službenom glasniku BiH» u 2011. godini objavljeno je 48 odluka o proglašenju nacionalnih spomenika, 4 odluke kojima se utvrđuje da dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom, 3 odluke o izmjenama i dopunama odluka o proglašenju dobara, 2 ispravke ranije objavljenih odluka i 3 odluke o produženju režima zaštite za dobra kojima je istekao period od godinu dana od dana podnošenja peticije, sa spiskom dobara.
7. Organiziranje promotivnih događaja (izložbe i sl.),
 - deset godina djelovanja Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, prezentacija projekta realiziranih kroz fond Američkog ambasadora, Konak, 12. Mart 2011.;
 - javna prezentacija povodom Dana evropskog naslijeđa, Trg djece Sarajeva, 18. April 2011.;
 - izložba u okviru manifestacije Dani Bišća, putujuća izložba, Unsko-sanski kanton, Bihać i Sanski Most;
8. Priprema promotivnih materijala,
Na osnovu Poslovnika o radu Komisija je u 2005. godini pokrenula izdavanje **Godišnjaka Komisije** za očuvanje nacionalnih spomenika, pod nazivom „Baština“.
Za potrebe prezentacije svog rada, Komisija je do sada izdala pet brojeva Godišnjaka „Baština“ sa ukupnim tiražem od cca 2500 kopija, a u pripremi je šesti broj.
Godišnjak Komisije se nalazi u naučnim bazama EBSCO i CEEOL.

6.2. Podizanje svijesti o značaju naslijeđa

Početkom 2009. godine Komisiji su u okviru Specijalnog fonda ambasadora Američke ambasada u Bosni i Hercegovini dodjeljena sredstva za projekt „Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe“. Aktivnosti su nastavljene u 2010. i 2011. godini.

Prva etapa projekta obuhvata upoznavanje i sticanje znanja mladih naraštaja o naslijeđu (šta je naslijeđe, tipovi naslijeđa, očuvanje i dr.). Druga i treća etapa podrazumijevaju igrokaz u muzejima i galerijama koje baštine vrijedne spomenike kulture.

Cilj ovih etapa je da se mladi upoznaju s zbirkama u muzejima, specifičnostima pojedinih umjetnina, njihove prošlosti, čuvanja u muzeju i dr. U četvrtoj etapi učenici su osposobljeni za samostalno vrednovanje spomenika, usvojen je specifičan vokabular, te su u mogućnosti prepoznati aktivne i pasivne načine ugrožavanja spomenika. U projekat je uključeno 7 osnovnih škola i 4 muzeja u Trebinju, Travniku, Livnu i Bosanskom Petrovcu.

U aprilu i maju 2011. godine održane su svečane ceremonije dodjele nagrada školama i učesnicima u projektu. Dizajniran je i otvoren interaktivni web portal Moja BIH – Moje naslijeđe u sklopu službene web stranice Komisije koji omogućava učenicima stjecanje

osnovnih znanja iz kulturne baštine kroz igru, a nastavnicima pomaže u nastavnom programu www.kons.gov.ba/mojabih

Rad sa studentima arhitekture Internacionalnog univerziteta u Sarajevu

Prezentacija instrumenata potrebnih pri izradi projektata postojećeg stanja;

Rad na terenu sa studentima, snimanje objekata na Baščaršiji.

6.3. Biblioteka i dokumentacioni centar

Biblioteka i dokumentacioni centar Komisije je zadužen za prikupljanje, obradu i čuvanje dokumentacije o nacionalnim spomenicima BiH. Centar je namenjen prvenstveno saradnicima Komisije, zatim studentima, magistrantima, doktorantima kao i istraživačima u oblasti naslijeđa. Ustrojstvo centra bazirano je na dva usko povezana dijela bibliotečkom i dokumentacionom. Bibliotečki dio čini bogat fond knjižne i neknjižne građe iz oblasti arhitekture, umjetnosti, historije, menadžmenta u naslijeđu, arheologije, etnologije i pravne zaštite. Građa fonda podjeljena je u deset zbirki. Obrada građe vrši se po Međunarodnim standardima ISBD(M) za opis knjižne građe i ISBD(ER) za opis elektroničke građe. Građa iz zbirki je evidentirana u inventarnim knjigama i digitalnim katalozima koji se dopunjavaju. U toku 2011.godine ovaj fond je dopunjen sa 2 262 nove jedinice. Glavna aktivnost unutar dokumentacionog dijela je prikupljanje, sortiranje, čuvanje dokumenata različitog tipa, printane dokumentacije, video i audio filmova, projekata i fotografija o dobrima koji su proglašena nacionalnim spomenicima ili o onima koji imaju historijsku, kulturnu, arhitektonsku, arheološku, etnografsku ili neku drugu vrijednost. Ova objedinjena građa čini posebnu zbirku nazvanu Spomenički dosije u kojoj se čuva papirna i digitalna dokumentacija o proglašenim nacionalnim spomenicima. Zbirka se popunjava u skladu sa proglašenjem dobara nacionalnim spomenicima što dosada čini ukupno 654 spomenička dosijea. Tokom 2011. godine završena je izgradnje informacionog sistema i elektroničke baze podataka unutar Komisije. U okviru sistema predviđeno je da se obradi, opiše i pohrani kompletna digitalna dokumentacija koju čini cca 11 000 jedinica. Dokumentacija kojom Komisija raspolaže je javna, dostupna na uvid zainteresovanim pravnim i fizičkim licima za njihove istraživačke i obrazovne potrebe, pod uslovima i na način utvrđen Pravilima o korištenju dokumentacije.

U 2011. godini podneseno je 95 zahtjeva za dostavu dokumentacije Komisije, u kojima je tražena dokumentacija za 85 nacionalnih spomenika. Od toga je pozitivno riješeno 84 zahtjeva ili 92 %, 3 zahtjeva su negativno riješena (nema tražene dokumentacije, nije odobreno, nije precizirano ili je u pripremi), a za 8 zahtjeva nije preuzeta dokumentacija.

6.4. Baza podataka o spomenicima

Baza - središnji inventar naslijeđa BiH je otvoren i kontinuiran sistem čija je osnovna namjena:

- objediniti pregled cjelokupnog fonda BiH – za sva dobra i spomenike objediniti sve relevantne podatke i omogućiti njihovu široku dostupnost i jednostavno pretraživanje (historijat, pregled trenutnog stanja, radova, stepen dokumentiranosti, bibliotečku i dokumentacijsku građu vezanu uz dobra, itd),
- osigurati baze znanja neophodne za rad na održavanju i zaštiti kulturno-historijskog naslijeđa BiH,
- kreirati podloge za izradu prostornih i urbanističkih planova na nivou države, entiteta, opština,
- olakšati naučna istraživanja kulturno-historijskog naslijeđa BiH.

Središnji inventar naslijeđa BiH se sastoji od dva modula, odnosno modula spomenici i modula dokumentacijsko-bibliotekarske zbirke (DBZ).

Modul spomenici sadrži osnovne informacije o svim dobrima i spomenicima – pravni status, zone i mjere zaštite, historijski podaci, vlasništvo, upotreba, i sl. relevantne informacije u skladu sa preporukama Vijeća Evrope (Core Data Index - indeks osnovnih podataka) za povijesne građevine i spomenike graditeljskog naslijeđa) i sistemu zaštite BiH.

Modul dokumentacijsko-bibliotekarske zbirke (DBZ) sadrži digitalizirane dokumentacijske zbirke (zbirka projekata, fototeka, fotoCDteka (digitalne fotografije), CDteka, planoteka, referentna planska dokumentacija, biblioteka, hemeroteka, topografska zbirka i ostalo) i predstavlja pomoć za inventariziranje i katalogiziranje dokumentacijskih zbirki s područja zaštite kulturnog naslijeđa.

Ugovor o nabavci usluga izrade prostorne baze podataka o spomenicima, između Komisije i IN2 d.o.o. Sarajevo zaključen je 28.12.2010. godine.

Dana 11.05.2011. godine Izvršilac je isporučio prostornu bazu podataka na lokaciji naručioca i održao obuku u trajanju od tri radna dana za uposlenike Komisije.

Nakon primopredaje prostorne baze podataka započeo je unos podataka u bazu.

7. ORGANIZACIJA KOMISIJE

7.1. Sastav Komisije

Na osnovu člana II stav 4. Aneksa 8. i člana 5. Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21. decembra 2001. godine, i 126. sjednici, održanoj 21. februara 2002. godine, donijelo je Odluku o imenovanju članova Komisije prema kojoj Komisiju sačinjavaju tri domaća i dva inozemna člana: Amra Hadžimuhamedović (Sarajevo), Ljiljana Ševo (Banja Luka), Dubravko Lovrenović (Sarajevo), Zeynep Ahunbay (Turska) i Tina Wik (Švedska).

Predsjedništvo BiH donijelo je i odluke o produženju mandata za narednih pet godina: članovima Komisije iz Bosne i Hercegovine (27. marta 2007. godine), i Zeynep Ahunbay, međunarodnom članu Komisije (5. decembra 2007. godine), čiji angažman finansira Vlada Republike Turske, kao i Odluku o imenovanju Martina Cherryja za drugog međunarodnog člana Komisije (26. juna 2008. godine). Navedene odluke o imenovanju i reizboru članova Komisije objavljene su u „Službenom glasniku BiH“, br. 43/07, 98/07 i 64/08).

Komisija se u avgustu 2009. godine obratila Predsjedništvu BiH sa zahtjevom za razrješenje Zeynep Ahunbay, na njen zahtjev, a u januaru 2010. godine sa zahtjevom za razrješenje Martina Cherryja, zbog nemogućnosti daljeg finansiranja njegovog učešća u radu Komisije od strane Vijeća Evrope, te za imenovanje nova dva međunarodna člana Komisije Friedrich Lüth i Nafia Gül Asatekin. Međutim, Predsjedništvo nije razmatralo te zahtjeve. To je otežalo rad Komisije, pa su u 2011. godini održane samo tri sjednice, umjesto uobičajenih šest sjednica Komisije.

7.2. Sjednice Komisije

U 2011. godini održane su, iz navedenih razloga, tri sjednice Komisije, i to:

- 50. sjednica, 11. marta 2011. godine (predsjedavajuća A.Hadžimuhamedović),
- 51. sjednica, od 06. do 09. septembra 2011. godine (predsjedavajuća Lj.Ševo) i
- 52. sjednica, od 21. do 24. novembra 2011. godine (predsjedavajući D.Lovrenović).

7.3. Sekretarijat Komisije

Stručne i administrativne poslove obavlja Sekretarijat Komisije, koji sačinjava stručno i kompetentno osoblje, i to za: arheološko naslijeđe, graditeljsko naslijeđe, cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike, pokretno naslijeđe, pravne poslove, međunarodno

pravo, finansijske poslove i tehničku koordinaciju. Izvršni funkcioner organizuje i rukovodi rad Sekretarijata. Sva radna mjesta popunjena su na osnovi javnog natječaja.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Komisije, Sekretarijat sačinjava:

1. izvršni funkcioner,
2. pomoćnik izvršnog funkcionera za pravne poslove,
3. pomoćnik izvršnog funkcionera za naslijeđe,
4. saradnik za arheologiju (2 izvršioca),
5. saradnik za pokretno naslijeđe,
6. historičar umjetnosti,
7. saradnik za spomenike graditeljskog naslijeđa (3 izvršioca),
8. saradnik za cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike (3 izvršioca),
9. saradnik za provođenje Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine,
10. saradnik za međunarodno pravo,
11. saradnik za odnose sa javnošću,
12. saradnik za budžet i javne nabavke,
13. saradnik za finansije,
14. saradnik za tehničku koordinaciju (šef kabineta),
15. dokumentarista,
16. tehnički sekretar,
17. domaćica,
18. vozač-kurir.

Izvršni funkcioner i službenici Komisije zasnivaju radni odnos u Komisiji, a članovi Komisije mogu zasnovati radni odnos (član 5. stav 4. Odluke Predsjedništva BiH o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika).

U 2011. godini, putem Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine, izvršena je popuna preostala 2 upražnjena radna mjesta, i to:

- saradnik za odnose sa javnošću,
- saradnik za međunarodno pravo.

U stalnom radnom odnosu u Komisiji na dan 31.12.2011. zaposlena su 23 izvršioca, od čega:

- 3 rukovodeća državna službenika
- 16 državnih službenika
- 4 zaposlenika.

Komisija je, na osnovu preporuka Ureda za reviziju finansijskog poslovanja, na svojoj 50. sjednici održanoj 11. marta 2011. godine donijela prijedlog novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kojim je proširena postojeća sistematizacija, tako da je uvedeno 8 novih radnih mjesta, a ukupni broj izvršilaca se povećao sa 23 na 44 izvršioca. Prijedlog pravilnika dostavljen je na mišljenje Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, Ministarstvu pravde BiH i Ministarstvu finansija i trezora BiH, koji su dali pozitivno mišljenje. Pravilnik će stupiti na snagu nakon pribavljanja saglasnosti od strane Vijeća ministara (u novom sazivu) i Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Prilog 15: Pregled nove sistematizacije Komisije

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, u toku 2011. godine primljena su 2 izvršioca u radni odnos na određeno vrijeme, do povratka zaposlenih saradnika sa neplaćenog ili porodijsakog odsustva, te 1 pripravnik u skladu sa Odlukom Vijeća ministara o uslovima i načinu prijema pripravnika VII stepena stručne spreme.

7.4. Interni akti Komisije

U 2011. godini Komisija je donijela sljedeće opće akte:

- Izmjena Poslovnika o radu Komisije (član 15-mandat izvršnog funkcionera)
- Prijedlog novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Komisije;

7.5. Vanjski saradnici

U skladu sa članom 10. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, za obavljanje privremenih i povremenih poslova za potrebe Komisije, kao i potrebe realizacije projekata Komisije angažovani su stručnjaci raznih profila, kao vanjski saradnici na osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora ili ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

U skladu sa preporukama Ureda za reviziju finansijskog poslovanja, a u cilju transparentnog i konkurentnog angažovanja vanjskih saradnika, prethodnih godina je izbor vanjskih saradnika vršen na osnovu Javnog poziva objavljenog u dnevnoj štampi koja se distribuira na području cijele BiH. U 2011. godini Javni poziv nije objavljen jer se čekalo usvajanje Budžeta institucija BiH, a poslove vanjskih saradnika tokom te godine obavljali su stručnjaci izabrani na osnovu Javnog poziva objavljenog u martu 2010. godine, i to:

- stručnjak za islamsku epigrafiku i orijentalistiku
- stručnjak za prirodno naslijeđe
- saradnik za obavljanje poslova tehničke pripreme Godišnjaka Komisije
- saradnik za obavljanje poslova pripreme i grafičke obrade informacionih tabli Komisije
- saradnik za snimanje nacionalnih spomenika i izradu tehničke dokumentacije (4 izvršioca)
- vozač
- volonter za asistiranje na pripremi dokumentacije za pripremu odluka Komisije
- volonter za rad u dokumentacionom centru i biblioteci Komisije

7.6. Stručna obuka saradnika

Saradnici zaposleni u Komisiji uključeni su u program obuke državnih službenika koju organizuje Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine u sklopu Projekta izgradnje kapaciteta državnih službenika na nivou BiH. Saradnici Komisije su tokom 2011. godine bili uključeni i u druge oblike stručnog usavršavanja, koji nisu bili u organizaciji Agencije za državnu službu BiH.

Pet saradnika je na postdiplomskom studiju vezanom za oblast zaštite i upravljanja naslijeđem.

Prilog 16: Stručno obrazovanje i usavršavanje zaposlenih u 2011. godini

7.7. Smještaj Komisije

Od 1. oktobra 2002. godine sjedište Komisije je u Sarajevu, Obala Kulina bana br. 1. Na osnovu Ugovora o zakupu sa Savezom samostalnih sindikata BiH, Komisija koristi prostorije na IV spratu u Domu sindikata (393 m² po cijeni od 22 KM/m²).

8. PROCJENA IZVRŠENJA BUDŽETA KOMISIJE

U 2011. godini prema Odlukama o privremenom finansiranju, Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika odobren je budžet u iznosu od 1.500.460,00 KM, a kako slijedi:

- Tekući izdaci 1.500.460,00 KM
- Kapitalni izdaci 0,00 KM
- UKUPNO 1.500.460,00 KM

- UKUPNO DONIRANA SREDSTVA 253.796,00 KM
- UKUPNO ODOBRENI BUDŽET SA
- DONACIJAMA 1.754.256,00 KM

Finansijski izvještaj za 2011. godinu biće dostavljen Predsjedništvu BiH u zakonskom roku za njegovu izradu, do kraja februara 2012. godine.

9. ZAKLJUČCI

Da bi ispunila ciljeve svog utemeljenja Aneksom 8., ispunila ovlaštenja i preuzete obaveze u vezi sa međunarodnom saradnjom i zastupanjem interesa Bosne i Hercegovine, neophodno je:

- da Predsjedništvo BiH, u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim Aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, imenuje ili produži mandat članovima Komisije;
- da Predsjedništvo BiH, usvoji novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, nakon dobijanja saglasnosti od strane Vijeća ministara (u novom sazivu), a kako bi se kadrovskim popunjavanjem intenzivirale aktivnosti Komisije na donošenju odluka o proglašenju nacionalnih spomenika i na projektima međunarodne saradnje;
- da Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika intenzivira aktivnosti na formiranju spomeničke baze podataka, kao instrumenta dugoročne zaštite naslijeđa i nabavci opreme za rad;
- da se u budžetu Komisije osiguraju sredstva kako bi Komisija intenzivirala aktivnosti na obilježavanju nacionalnih spomenika, nastavila aktivnosti evidentiranja ugroženih spomenika, praćenja stanja u kojem se nalaze i preduzimanje mjera za njihovu zaštitu;
- da se u budžetu Komisije osiguraju sredstva za aktivnosti na izradi nominacionog dosijea i plana upravljanja za nekropole sa stećcima za upis na Listu svjetskog naslijeđa UNESCO-a;
- da Vijeće ministara osigura adekvatne vlastite prostorije za rad Komisije.

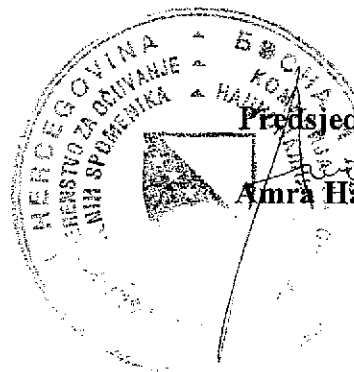
Pripremili:

Mirela Mulalić Handan,
izvršni funkcioner

Mirzah Fočo, *pomoćnik izvršnog funkcionera za naslijeđe*

Branka Mekić, *pomoćnik izvršnog funkcionera za pravne poslove*

Broj: 03.1-2.14-51/12-4
Sarajevo, 26.03.2012. godine

Predsjedavajuća Komisije
Amra Hadžimuhamedović